

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
OPĆINSKI SUD U VISOKOM
Broj: 41 0 K 036294 13 K
Datum: 23.04.2013. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE !

Općinski sud u Visokom, sudija Ediba Kučuković, uz sudjelovanje zapisničara Čičak Aide, u krivičnom predmetu protiv optuženog K.R., zbog krivičnog djela izazivanje narodnosne, rasne i vjerske mržnje, razdora ili netrepeljivosti iz člana 163. stav 1. KZ-a FBiH i krivičnog djela povreda ravnopravnosti čovjeka i građanina u pokušaju iz člana 177. stav 1. u vezi sa članom 28. i 54. KZ FBiH, rješavajući po optužnici Kantonalnog tužilaštva u Zenici broj: T04 0 KT 0004095 11 od 29.10.2012. godine, nakon održanog javnog i usmenog glavnog pretresa, na glavnom pretresu za izricanje krivično pravne sankcije, u prisustvu optuženog optuženog K.R. branitelja optuženog Kokić Edvina, oštećenog O.R., a u odsutnosti uredno obaviještenog Kantonalnog tužitelja, dana 23.04.2013. godine, donio je

P R E S U D U

Optuženi: K.R., neosudivan,

K r i v j e

Što je:

Dana 26.01.2011.godine, u V., u ul.K.T. br. ..., u prostorijama Lovačkog društva „S.“ V., na sjednici Nadzornog odbora, izazvao i raspaljivao narodnosnu mržnju i netrepeljivost među konstitutivnim narodima koji žive u Federaciji BiH, i na osnovu razlike narodnosnoj pripadnosti pokušao uskratiti ili ograničiti građanska prava O.R., utvrđena članom 3. stav 2. Zakona o udruženjima i fondacijama i članom 22. Statuta Lovačkog društva „S.“ V., tako što je izjavio:“Ja predlažem za O.R. isključenje iz Lovačkog društva „S.“ V., šta će on nama ovdje, neka ide u Republiku Srpsku“, te „Da je valjo, bio bi kod svog naroda, i ja sam bio kod svog naroda“,

Čime je počinio krivično djelo izazivanje narodnosne, rasne i vjerske mržnje, razdora ili netrepeljivosti iz člana 163. stav 1. KZ FBiH i krivično djelo povreda ravnopravnosti čovjeka i građanina u pokušaju iz člana 177. stav 1. u vezi sa članom 28. i 54. KZ FBiH

Pa sud optuženom K.R. na osnovu istog zakonskog propisa.: te na osnovu članova: 42, 49., i 62 KZ FBiH utvrđuje pojedinačne kazne, i to:

- za krivično djelo izazivanje narodnosne, rasne i vjerske mržnje, razdora ili netrepeljivosti iz člana 163. stav 1. KZ FBiH, kaznu zatvora u trajanju od 1 /jedne/ godine,
- za krivično djelo povreda ravnopravnosti čovjeka i građanina u pokušaju iz člana 177. stav 1. u vezi sa članom 28. i 54. KZ FBiH, kaznu zatvora u trajanju od 6 /šest/ mjeseci

Primjenom člana 54 KZ FBiH, sud optuženom K.R., i z r i č e

USLOVNU OSUDU

Kojom se optuženom za počinjena krivična djela utvrđuje jedinstvena kazna zatvora u trajanju od 1 /jedne/ godine i 5 /pet/ mjeseci, a koja se neće izvršiti ako optuženi za vrijeme od 1 /jedne/ godine ne počini novo krivično djelo.

Na osnovu člana 202 stav 1 u vezi sa članom 199. stav 2. tačka g) ZKP FBiH, optuženi je dužan platiti sudu na ime troškova krivičnog postupka u vidu paušala iznos od 20,00 KM, sve u roku od 30 dana, po pravosnažnosti presude pod prijetnjom izvršenja.

Na osnovu člana 212.stav 3. ZKP FBiH oštećeni O.R. se sa imovinsko pravnim zahtjevom upućuje na parnicu.

O b r a z l o Ź e n j e

Kantonalno tužilaštvo Zenica optužnicom broj T04 0 KT 000... 11 od 21.09.2011. godine optužilo je K.R., zbog krivičnog djela izazivanje narodnosne, rasne i vjerske mržnje, razdora ili netrepeljivosti iz člana 163. stav 1. KZ-a F BiH i krivičnog djela povreda ravnopravnosti čovjeka i građanina u pokušaju iz člana 177. stav 1. u vezi sa članom 28. i 54. KZ FBiH.

Sud je u skladu sa čl. 243. ZKP F BiH potvrdio optužnicu, zakazao saslušanje optuženog K.R. u postupku izjašnjenja o krivnji, tako da je dana 16.01.2013. godine se izjasnio da nije kriv.

U toku dokaznog postupka sud je kao dokaze optužbe u svojstvu svjedoka saslušao: oštećenog O.R., svjedoke: S.M., H.B., A.S., Š.S., izvršen je čitanje : Zapisnika o saslušanju svjedoka S.M. od 13.03.2012 godine sačinjen u Kantonalnom tužilaštvu ZDK, Izvod iz Zapisnika sa sjednice Nadzornog odobra Udruženja Lovачkog društva „S.“ V. od 26.02.2011. godine, Statut Lovачkog društva „S.“ V., Pravilnik o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti članova Udruženja Lovачkog društva „S.“ V., Pravilnik o načinu izvršenja lova, tamanjenja štetočina i korištenje ulova Lovачkog društva „S.“ V., Pravilnik o dodjeli priznanja za zasluge i uspjeh u radu na unapređenju lovstva Lovачkog društva „S.“ V..

Optužba je odustala od saslišanja svjedoka O.J..

U toku dokaznog postupka sud je kao dokaze odbrane u svojstvu svjedoka saslušao: Dž.E., Z.E., Š.A., H.A., optuženog K.R. u svojstvu svjedoka, te izvršio uvid u materijalne dokaze, i to: zapisnik sa sjednice nadzornog odbora LD S. od 26.01.2011.g. u rukopisu, rješenje o izmjeni podataka Općinskog suda u Z. od 09.07.2012.g., rješenje Kantonalnog suda u Zenici od 12.08.2002.g., odluke firme B. dd V. od 08.06.2002.g. i od 01.06.2006.g., Uvjerenje porezne ispostave V. sa listom osiguranih lica firme B. od 09.10.2012.g. sa prilogom broj 1, spisak kooperanata firme B. dd V., prijava LD S. V. od 20.09.2010.godine, Odluka LD S. V. od 20.09.2010.godine, Prijava LD S. V. od 04.10.2010.g, Zaključak arbitražnog suda

SLO UBiH od 05.10.2010.g, isvod sa sjednice Upravnog odbora LD S. V. od 20.09.2010.g., izvod iz zapisnika Upravnog odbora LD S. V. od 18.10.2010.g.

Obrana je odustala od saslišanja svjedoka D.J..

Kantonalni tužitelj u završnoj riječi je izjavio: „Cijenim da je bez sumnje i sa sigurnošću tokom dokaznog postupka dokazano da se u radnjama optuženog od 26.01.2011. godine stiču sva zakonska obilježja krivičnih djela za koja se optuženi optužnicom tereti, te da je Sud stekao ubjedenje da je optuženi počinio krivična djela izazivanje narodnosne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti iz člana 163. stav 1. KZ FBiH i krivičnog djela povreda ravnopravnosti čovjeka i građanina u pokušaju iz člana 177. stav 1. u vezi sa članom 28. i 54. KZ FBiH. Takvu ocjenu temeljim na izvedenim dokazima optužbe, a koje su u odlučnim činjenicama potvrdili i pojedini dokazi odbrane. Naime, nesporno je da je dana 26.01.2011. godine u V. u ulici K.T. broj ... u prostorijama Lovачkog društva „S.“ V. održana sjednica Nadzornog odbora. Nadalje nesporno je da je na navedenoj sjednici bio prisutan optuženi K.R. i da je učestvovao u diskusiji koja je tom prilikom vođena. Iz izjava svjedoka oštećenog O.R., S.M., H.B., A.S. i Š.S. datih na glavnom pretresu održanom 27.03.2013. godine nesporno proizilazi da je optuženi izjavio „ja predlažem za O.R. isključenje iz Lovачkog društva „S.“ V., šta će on nama ovdje neka ide u Republiku Srpsku“, te „da je valjo, bio bi kod svoga naroda i ja sam kod svog naroda.“ Navedenu izjavu optuženog u cjelosti, potpuno identično i uvjerljivo su imenovani svjedoci doslovice citirali prilikom saslušanja u svojstvu svjedoka. Iz takvog sadržaja izjave nesporno proizilazi da je optuženi na taj način izazivao, najblaže rečeno netrpeljivost među konstitutivnim narodima i ostalima koji žive u Federaciji, jer je data u prisustvu više lica bošnjačke narodnosti a odnosila se na lice koje ne pripada toj narodnosti a živjelo je čitav životni vijek i još uvijek živi u V. tj. u Federaciji BiH. Izazivanje netrpeljivosti među konstitutivnim narodima i ostalima je jedno od obilježja krivičnog djela iz člana 163., pri čemu ističem da je od više alternativno propisanih obilježja dovoljno i ispunjenje tog jednog alternativno propisanog obilježja za postojanje djela, iako bi se izjave optuženog mogle okarakterisati i kao izazivanje narodnosne ili vjerske mržnje što je drugo od alternativno propisanih obilježja navedenog krivičnog djela. Pored navedenog obilježja, a imajući u vidu činjenicu da je radnju izvršenja optuženi izvršio na sjednici Nadzornog odbora na kojoj je bilo prisutno više lica bošnjačke narodnosti, nesporno proizilazi i sljedeće zakonsko obilježje krivičnog djela iz člana 163. a to je da je izazivanje netrpeljivosti izvršeno javno. Naime, po stanovištu sudske prakse pod pojmom „javni“ se podrazumijevaju različiti vidovi okupljanja na otvorenom ili zatvorenom prostoru koji se organiziraju radi ostvarenja političkih, kulturnih, vjerskih, sportskih i drugih interesa. Dakle u konkretnom slučaju se radilo o okupljanju više lica- članova lovačkog društva „S.“ V. u zatvorenom prostoru radi ostvarenja lovačkih interesa, iz čega nesporno proizilazi javnost kao zakonsko obilježje navedenog krivičnog djela. Takođe je nesporno da je takva izjava imala za posljedicu ugrožavanje zajedničkog života građana FBiH, jer su svi saslušani svjedoci optužbe u svojim iskazima izjavili da ih je to pogodilo i kao čovjeka i kao građanina i da su zbog takvog neprimjerenog odnosa optuženog bili povrijeđeni. Posebno se to odrazilo na oštećenog O.R. koji je tokom saslušanja u svojstvu svjedoka na glavnom pretresu bio vidno potresen te je izjavio da je ugled, autoritet i dostojanstvo ne samo njega nego i njegove porodice na taj način oštećen i narušen, da je on lično povrijeđen kao nikad u životu, a da je izjava optuženog imala za posljedicu veliku štetu u odnosima među lovcima u čitavoj regiji. Napominjem da za postojanje

krivičnog djela iz člana 163. KZ FBiH, nije neophodno da su mržnja, razdor ili netrpeljivost izazvani, niti da li je postignut cilj koji je izvršilac htio postići, jer dovoljno je da je vršeno izazivanje netrpeljivosti i to javno, što u konkretnom slučaju nije sporno. Po ocjeni optužbe nesporno je da je optuženi postupao s umišljajem, jer je bio svjestan svojih postupaka i htio izvršenje radnji za koje se tereti. Postupanje optuženog s umišljajem potvrđuju i dijelovi iskaza saslušanih svjedoka optužbe u kojima ističu da je optuženi i u drugim prilikama, i na drugim mjestima, u kontinuitetu davao identične ili dosta slične izjave koje se mogu okarakterisati kao izazivanje netrpeljivosti među konstitutivnim narodima i ostalima koji žive u BiH. U tom smislu, podsjećanja radi, optuženi je po izjavi svjedoka A.S. na sjednici poslije Zbora lovaca održanog u G. dao izjavu sličnog sadržaja tj. „šta će vam R. za predsjednika neka ide u Srbiju svojim“, a po izjavi svjedoka H.B. u kancelariji Općine V., optuženi je pred njim i Dž.D. izjavio: „da R. treba ići svom narodu“. Takođe, prije konkretnog događaja a prilikom lova za vrijeme pauze za ručak gdje je bilo 15-tak lovaca optuženi je po izjavama svjedoka optužbe izjavio „R. treba oćerati u Republiku srpsku“. Kada se sadržaj ovih izjava dovede u vezu sa izjavom optuženog datoj na sjednici nadzornog odbora lovačkog društva „S.“ V., jasno proizilazi da je optuženi počinio krivično djelo izazivanje narodnosne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti iz člana 163. stav 1. KZ FBiH. Što se tiče krivičnog djela povreda ravnopravnosti čovjeka i građanina u pokušaju iz člana 177. stav 1. u vezi sa članom 28. KZ FBiH. optužba cijeni da je i ono bez sumnje dokazano, ne samo na osnovu izvedenih dokaza optužbe, nego i dokaza odbrane. Naime, svjedoci optužbe O.R., S.M., Š.S. su u svojim iskazima identično i uvjerljivo izjavili da je optuženi rekao da O. treba isključiti iz društva i da je na njegovom isključenju insistirao. Izjave navedenih svjedoka je u svom iskazu u odlučnim činjenicama potvrdio svjedok odbrane Z.E., te sam optuženi prilikom saslušanja u svojstvu svjedoka. Njegovo insistiranje na isključenju O. u vezi sa izjavama koje se tiču njegove narodnosne pripadnosti i razlike u vjeri i u vezi sa pravima utvrđenim članom 3. stav 2. Zakona o udruženjima i fondacijama i članom 22. Statuta lovačkog društva „S.“ V. bez sumnje predstavljaju zakonsko obilježje krivičnog djela povreda ravnopravnosti čovjeka i građanina iz člana 177. stav 1. KZ FBiH. Pri tome treba imati u vidu da je u periodu koji je prethodio konkretnom događaju optuženi za ostvarenje svojih namjera pokušao iskoristiti disciplinski postupak koji je vođen protiv O.R. i A.S., zbog kojeg se još vodi sudski postupak pred nadležnim Sudom. S obzirom da do isključenja nije došlo, djelo je ostalo u pokušaju, za što je, u skladu sa propisanom kaznom i odredbama KZ-a FBiH, a imajući u vidu činjenicu da je započeto s umišljajem, propisana kažnjivost učinioca. Izjave oštećenog i svjedoka optužbe u odlučnim činjenicama potvrđuju materijalni dokazi izvedeni tokom dokaznog postupka. Izvedeni dokazi odbrane su neuvjerljivi, jer se u odlučnim činjenicama razlikuju, pri čemu posebno ističem njihovu nepreciznost i kontradiktornost, od kojih izdvajam da je svjedok H.A. između ostalog izjavio: „da su na sjednici Nadzornog odbora bile neke neželjene situacije, a svjedok Dž.E. je u svojoj izjavi, suprotno izjavi svjedoka Z.E. koji je potvrdio da je optuženi predlagao isključene O., tvrdio da je isključenje O. predložio predsjednik nadzornog odbora zbog čega se njihovi iskazi ne mogu prihvatiti kao pouzdani i uvjerljivi. Pored toga postoji osnovana sumnja u njihovu nepristrasnost, jer se najvećim dijelom ne sjećaju odlučnih činjenica u pogledu radnji za koje se optuženi tereti, što je po ocjeni optužbe sračunato na umanjenje krivične odgovornosti optuženog. Kada se takvi iskazi dovedu u vezu sa iskazima svjedoka odbrane, jasno proizilazi zaključak, da se radi o pripremljenom „scenariju“ događaja. Materijalni dokazi odbrane se takođe ne mogu prihvatiti kao

dokazi kojima se utvrđuju bitne činjenice u ovom predmetu, jer se ne odnose na konkretni krivičnopravni događaj, već na druge okolnosti. Imajući naprijed navedeno u vidu, smatram da je Sud bez ikakve sumnje stekao ubjedenje i da je dokazano da se u radnjama optuženog od 26.01.2011. godine, stiču sva zakonska obilježja krivičnih djela za koje se optužnicom tereti, zbog čega očekujem od Suda da ga oglasi krivim i izrekne mu krivično pravnu sankciju koja je srazmjerna težini učinjenih krivičnih djela i kojom će se postići svrha kažnjavanja kako u generalnom i individualnom, tako i preventivnom i vaspitnom smislu, vodeći pri tome računa o svim otežavajućim i olakšavajućim okolnostima.“

Oštećeni O.R. završnu riječ je izjavio: „ u cijelosti se pridružujem završnoj riječi Kantonalnog tužilaštva Z. i predlažem da s optuženi oglasi krivim z apočinjenje krivičnih djela za koje je optužen i kazni po Zakonu. predlažem sudu da me sa imovinsko pravnim azhtjevom uputi na parnicu. Ističem da me izvršenjem krivičnih djela na način kako je to navedeno u činjeničnom opisu optuženice pred više lica javno i to u kontinuitetu više puta na raznim mjestima kako su to i naveli svjedoci u svojim izjavama na glavnom pretresu povrijedio i uvrijedio, a što je imalo za posljedicu narušavanje kako mog autoriteta tako i autoriteta moje porodice. Prednje ponašanje optuženog izazvalo je negodovanje, neodobravanje i osudu svih članova Lovačkog društva S. V. i mnogih mojih sugrađana koji poznaju mene i moju porodicu, a što su neki na glavnom pretresu nedvosmisleno potvrdili. Posebno ističem da je ponašanje optuženog povrijedilo moju porodicu koja uživa ugled u ovom gradu pa i šire jer je moj otac učesnik NOR-a , nosilac Partizanske spomenice 1941.godine. porodica moje majke je takođe učestvovala u organizovanju ustanka i aktivno učestvovala u ratu i formiranju Visočko-fojničkog praizanskog odreda, a ujak mi je ubijen u Jasenovcu kao jedan od osnivača partijske ćelije u Visokom. Za vrijeme posljednjeg rata moja kompletna porodica je bila u Visokom i dala svoj doprinos u odbrani. Cijeneći naprijed navedeno očigledno je koliku je štetu i duševnu bol kako meni tako i mojoj porodici izvršenjem krivičnog djela optuženi nanio. Naveo bi i to da me danas mnogi prijatelji i poznanici moje porodice susreći i osuđuju ponašanje optuženog jer ja i moja porodica to ničim nismo zaslužili. Ja sam rođeni visočanin i optuženi nema pravo da me svrstava u „bolesne nacionalne okvire.“

Branitelj optuženog u završnoj riječi je izjavio: „Prema činjeničnom opisu optužnice optuženi se tereti da je dana 26.01.2011. godine na sjednici nadzornog odbora lovačkog društva S. V. izjavljujući određene riječi učinio sticaj krivičnih djela.Međutim, optužba svojim dokazima nije dokazala da je optuženi tog dana na sjednici nadzornog odbora izjavo bilo kakve komentare kojima bi izazvao narodnu rasnu ili vjersku mržnju i netrpeljivost.Optužba se više fokusirala na neke vremenski i sadržajno neodređene događaje koji su se dešavali prije ili poslije sjednice nadzornog odbora, i to je pokušala dokazati izjavama svjedoka koji imaju samo navodna posredna saznanja. Ovo je u konačnom i nebitno jer optužba optuženog ne tereti za te navodne izjave. U pogledu sporne sjednice i dešavanja na istoj optužba je saslušala 5 svjedoka od kojih O.R., A.S. i H.B. uopšte nisu bili na sjednici i njihovi iskazi se sastoje samo u prenošenju izjava drugih lica tj preostala 2 svjedoka optužbe. Ovo itekako umanjuje, pa čak i čini neprihvatljivim iskaze ovih svjedoka. Čak i sam svjedok O.R. tj oštećeni navodi da mu optuženi nikad nije lično rekao bilo šta uvredljivo po osnovu vjere, narodne pripadnosti itd.Dva svjedoka optužbe i to S.M. i Š.S. jesu bila prisutni na sjednici kao članovi nadzornog odbora, ali su njihovi iskazi međusobno suprotni u bitnim elementima, da su suprotni iskazima sdrugih lica koja su

prisustvovala na sjednici nadzornog odbora i zapisniku sa iste sjednice. Činjenica koju treba uzeti u obzir prilikom ocjene iskaza svjedoka optužbe je i to da su isti u očiglednoj zavadi sa optuženim povodom sporova između sekcija u lovačkog društva S., jer su svi svjedoci optužbe iz dvije sekcije koje su trebale biti ili ukinute ili reorganizovane, kao i da je svjedok S.M. na pitanja odbrane iz džepa uzimao nekakvu dokumentaciju radi navodnog prisjećanja. S druge strane, svjedoci odbrane su H.A. koji je predsjednik nadzornog odbora, te Dž.E. Z.E. i optuženi kao članovi nadzornog odbora, te sekretar društva i ujedno zapisničar Š.A. dakle 5 osoba koje su bile prisutne na navedenoj sjednici. Iskazi su im saglasni da optuženi konkretne prilike na sjednici nije izjavljivao bilo kakve uvredljive ili slične komentare po osnovu vjere, narodne pripadnosti, rase bilo kojeg člana društva uključujući i O.R.. U tom smjeru ide i objektivni dokaz, odnosno zapisnik sa iste sjednice od 26.01.2011. godine, pri čemu napominjem da su svi svjedoci odbrane naveli identičan način vođenja zapisnika, postupka sa istim na kraju sjednice, i potpisivanja istog. Niko od svjedoka optužbe nije uložio bilo kakvu primjedbu na isti zapisnik, ali kada je isti korišten u unakrsnom ispitivanju isti su mijenjali svoje iskaze. Navedene okolnosti jasno ukazuju da tužilaštvo nije dokazalo obilježja krivičnog djela izazivanja nacionalne rase ili vjerske netrpeljivosti i mržnje, kao niti odgovornost optuženog za ovo krivično djelo. Čak i da se sve navedeno od strane odbrane ne prihvati, odnosno da se prihvate navodi i dokazi optužbe ostaju sporna 2 pitanja. Ovo krivično djelo je umišljajno djelo, a u činjeničnom dijelu optužnice nisu naznačene činjenice i okolnosti koje bi se odnosile na umišljajno postupanje optuženog i koje bi sadržavale svijest optuženog da na navedeni način izaziva ili da može izazvati rasnu, nacionalnu ili vjersku mržnju odnosno netrpeljivost. Jedna bitna okolnost i obilježje krivičnog djela jeste javnost, za koju odbrana smatra da ne postoji u situaciji gdje su navodne izjave učinjene u prisutstvu 7 lica u jednoj zatvorenoj sjednici. I ove okolnosti ukazuju da nisu dokazana obilježja krivičnog djela, odnosno da ista ne postoje. Sve navedene okolnosti i navodi, te dokazi odbrane ukazuju da optuženi nije izjavio riječi iz optužnice, pa samim tim ne postoji ni drugo krivično djelo povrede ravnopravnosti čovjeka i građanina za koje se optuženi tereti. Prema optužnici i ovo krivično djelo je optuženi navodno učinio također sjednici nadzornog odbora dana 26.01.2011. godine. Međutim, iz iskaza svjedoka odbrane i zapisnika od 26.01.2011. godine jasno proizilazi da je optuženi predlagao izricanje mjere isključenja iz društva kako za O.R. tako i za A.S.. Dakle, ne može se govoriti o bilo kakvoj navodnoj povredi ravnopravnosti temeljem nacionalne pripadnosti. Nesporno je da je protiv tih lica vođen disciplinski postupak po prijavama upravnog odbora društva tj organa čiji član nije optuženi, da je disciplinski postupak pokrenuo i vodio disciplinski tužilac, da je disciplinski sud donio odluku, da je žalbu uložio disciplinski tužilac, da je nadzorni odbor čiji je optuženi član samo razmatrao žalbe, da su prilikom razmatranja žalbi predlagane mjere propisane zakonom i internim aktima društva, a jedna od mjera predviđenih u članu 14. tačka 10. Zakona o udruženjima i fondacijama FBiH, članu 26. i 90. Statuta društva, te članu 3. i 18. Pravilnika o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti članova društva je i isključenje. Nadzorni odbor je samo davao prijedlog mjere prema navedenim propisima većinom glasova, a odluku je kasnije donijela Skupština društva. Dakle, jasno je da je optuženi samo jedan mali dio tog mehanizma i postupka u kojem je bio uključen veći broj članova i organa društva, gdje su predlagane i izricane mjere u skladu sa zakonom i internim aktima donešenim na temelju zakona pa se ne može govoriti o bilo kakvoj povredi ravnopravnosti. Radi navedenog predlažem da sud donese oslobađajuću odluku i da se optuženom naknade troškovi postupka.“

Optuženi se pridružio u cijelosti završnoj riječi svog branioca, te dodao „mislim da ovdje nema elemenata za ono što tužilaštvo ovdje navodi.“

Nakon savjesne i brižljive ocjene svih izvedenih dokaza posebno i svih dokaza zajedno sud je van svake sumnje utvrdio da je optuženi K.R., dana 26.01.2011.godine, u V., u ul.K.T. br. ..., u prostorijama Lovačkog društva „S.“ V., na sjednici Nadzornog odbora, izazvao i raspaljivao narodnosnu mržnju i netrpeljivost među konstitutivnim narodima koji žive u Federaciji BiH, i na osnovu razlike narodnosnoj pripadnosti pokušao uskratiti ili ograničiti građanska prava O.R., utvrđena članom 3. stav 2. Zakona o udruženjima i fondacijama i članom 22. Statuta Lovačkog društva „S.“ V., tako što je izjavio:“Ja predlažem za O.R. isključenje iz Lovačkog društva „S.“ V, šta će on nama ovdje, neka ide u Republiku Srpsku“, te „Da je valjo, bio bi kod svog naroda, i ja sam bio kod svog naroda, čime su se u radnjama optuženog stekla bitna obilježja djela izazivanje narodnosne, rasne i vjerske mržnje, razdora ili netrpeljivosti iz člana 163. stav 1. KZ FBiH i krivičnog djela povreda ravnopravnosti čovjeka i građanina u pokušaju iz člana 177. stav 1. u vezi sa članom 28. i 54. KZ FBiH

U ovoj krivičnoj stvari nesporno je da je dana 26.01.2011. godine u V. u ulici K.T. broj ... u prostorijama Lovačkog društva „S.“ V održana sjednica Nadzornog odbora. Nadalje nesporno je da je na navedenoj sjednici bio prisutan optuženi K.R. i da je učestvovao u diskusiji koja je tom prilikom vođena.

Iz izjava svjedoka oštećenog O.R., S.M., H.B., A.S. i Š.S. datih na glavnom pretresu održanom 27.03.2013. godine nesporno proizilazi da je optuženi izjavio „ja predlažem za O.R.isključenje iz Lovačkog društva „S.“ V, šta će on nama ovdje neka ide u Republiku Srpsku“, te „da je valjo, bio bi kod svoga naroda i ja sam kod svog naroda.“

Iz takvog sadržaja izjave nesporno proizilazi da je optuženi na taj način izazivao netrpeljivost među konstitutivnim narodima i ostalima koji žive u Federaciji, jer je data u prisustvu više lica bošnjačke narodnosti a odnosila se na oštećenog koji ne pripada toj narodnosti a živio je čitav životni vijek i još uvijek živi u V. tj. u Federaciji BiH.

Naime, članom 163. stav 1. Krivičnog zakona FBiH je propisano:“ Tko javno izaziva ili raspaljuje narodnosnu, rasnu ili vjersku mržnju, razdor ili netrpeljivost među konstitutivnim narodima i ostalima koji žive u Federaciji, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina.”

Izazivanje netrpeljivosti među konstitutivnim narodima i ostalima je jedno od obilježja krivičnog djela iz člana 163., pri čemu je od više alternativno propisanih obilježja dovoljno i ispunjenje tog jednog alternativno propisanog obilježja za postojanje djela, iako bi se izjave optuženog mogle okarakterisati i kao izazivanje narodnosne ili vjerske mržnje što je drugo od alternativno propisanih obilježja navedenog krivičnog djela.

Pored navedenog obilježja, a imajući u vidu činjenicu da je radnju izvršenja optuženi izvršio na sjednici Nadzornog odbora na kojoj je bilo prisutno više lica bošnjačke narodnosti, nesporno proizilazi i sljedeće zakonsko obilježje krivičnog djela iz člana 163. a to je da je izazivanje netrpeljivosti izvršeno javno.

Naime, po stanovištu sudske prakse pod pojmom „javni“ se podrazumijevaju različiti vidovi okupljanja na otvorenom ili zatvorenom prostoru koji se organiziraju radi ostvarenja političkih, kulturnih, vjerskih, sportskih i drugih interesa.

Dakle u konkretnom slučaju se radilo o okupljanju članova Nadzornog odbora Lovačkog društva „S.“ V na sjednici nadzornog odbora kojoj su prisustvovali :H.A. kao predsjednik nadzornog odbora, K.R., Z.E., S.M., Š.S., Dž.E. i predsjednik udruženja D.J., u zatvorenom prostoru radi ostvarenja lovačkih interesa, iz čega nesporno proizilazi javnost kao zakonsko obilježje navedenog krivičnog djela.

Takođe je nesporno da je takva izjava imala za posljedicu ugrožavanje zajedničkog života građana FBiH, jer su svi saslušani svjedoci optužbe u svojim iskazima izjavili da ih je to pogodilo i kao čovjeka i kao građanina i da su zbog takvog neprimjerenog odnosa optuženog bili povrijeđeni.

Posebno se to odrazilo na oštećenog O.R. koji je tokom saslušanja u svojstvu svjedoka na glavnom pretresu bio vidno potresen te je izjavio da je ugled, autoritet i dostojanstvo ne samo njega nego i njegove porodice na taj način oštećen i narušen, da je on lično povrijeđen kao nikad u životu, a da je izjava optuženog imala za posljedicu veliku štetu u odnosima među lovcima u čitavoj regiji.

Za postojanje krivičnog djela iz člana 163. KZ FBiH, nije neophodno da su mržnja, razdor ili netrpeljivost izazvani, niti da li je postignut cilj koji je optuženi htio postići, jer dovoljno je da je vršeno izazivanje netrpeljivosti i to javno, što u konkretnom slučaju nije sporno.

Kantonalno tužilaštvo je van svake razumne sumnje dokazalo da je optuženi počinio i krivično djelo povreda ravnopravnosti čovjeka i građanina u pokušaju iz člana 177. stav 1. u vezi sa članom 28. KZ FBiH.

Naime člananom 177. stav 1.. KZ FBiH je propisano:“ Tko na temelju razlike u rasi, boji kože, narodnosnoj ili etničkoj pripadnosti, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, spolu, spolnoj sklonosti, jeziku, naobrazbi, društvenom položaju ili socijalnom podrijetlu, uskrati ili ograniči građanska prava utvrđena međunarodnim ugovorom, Ustavom, zakonom, drugim propisom ili općim aktom u Federaciji, ili tko na temelju takve razlike ili pripadnosti ili kojeg drugog položaja daje pojedincima neopravdane povlastice ili pogodnosti, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.”

Saslušani svjedoci optužbe O.R., S.M., Š.S. su u svojim iskazima identično i uvjerljivo izjavili da je optuženi rekao da O. treba isključiti iz društva i da je na njegovom isključenju insistirao.

Njegovo insistiranje na isključenju O. u vezi sa izjavama koje se tiču njegove narodnosne pripadnosti i razlike u vjeri i u vezi sa pravima utvrđenim članom 3. stav 2. Zakona o udruženjima i fondacijama i članom 22. Statuta lovačkog društva „S.“ V bez sumnje predstavljaju zakonsko obilježje krivičnog djela povreda ravnopravnosti čovjeka i građanina iz člana 177. stav 1. KZ FBiH.

S obzirom da do isključenja nije došlo, djelo je ostalo u pokušaju, što je u skladu sa propisanom kaznom i odredbama KZ-a FBiH, a imajući u vidu činjenicu da je započeto s umišljajem, propisana kažnjivost učinioa.

Izjave oštećenog i svjedoka optužbe u odlučnim činjenicama potvrđuju materijalni dokazi izvedeni tokom dokaznog postupka.

Izjavama saslušanih svjedoka optužbe: O.R., S.M., H.B., A.S. i Š.S. sud je poklonio vjeru jer je njihove iskaze ocjenio vjerodostojnim iz razloga što su svjedoci S.M. i Š.S. na jasan i nedvosmislen način potvrdili u bitnome da je optuženi dana 26.01.2011. godine u Visokom u ulici K.T. broj .. u prostorijama Lovačkog društva „Srndač“ na sjednica Nadzornog odbora izjavio „ja predlažem za Orlandić Ratka isključenje iz Lovačkog društva „S.“ V, šta će on nama ovdje neka ide u Republiku Srpsku“, te „da je valjo, bio bi kod svoga naroda i ja sam kod svog naroda.“, dok je oštećeni O.R. na pitanje tužioca šta mu je poznato o sjednici NO Lovačkog društva čiji je član koja je održana 26.01.2011.g, kakva saznanja ima o toj sjednici, od koga je ta saznanja dobio, a tiču se njega lično, takođe na jasan i nedvosmislen način odgovorio da je sjednica NO održana po prigovoru tužioca njihovog udruženja na odluku disciplinog suda udruženja koja je njega kao predsjednika sekcije oslobodila i nije našla načina da kazni po prijavama od strane tužioca. Sjednica nadzornog odbora taj dan kad je održana, na istoj je bio prisutan ispred njihove sekcije čiji je predsjednik S.Š., a ispred druge sekcije dva bio je prisutan S.M.. Poznato mu je da je u toku sjednice i na početku K.R. izjavio“ R. treba istjerati iz društva, neka ide svom narodu“, na što mu je S.M. odgovorio“ da nije uredu tako da govori jer je on rođeni V. čitav rat je bio u V. i da je dugo član lovačkog udruženja da nije to pošteno“, a na to je K.R. S.M. odgovorio „neka ide svom narodu i ja sam bio sa svojim“. To su mu prenijeli i jedan i drugi član nadzornog odbora S.M. i Š.S.. Svjedok A.S. je izjavio da je optuženi na sjednici poslije Zbora lovaca održanog u G. dao izjavu sličnog sadržaja tj. „šta će vam R. za predsjednika neka ide u Srbiju svojim“, a po izjavi svjedoka H.B. u kancelariji Općine V., optuženi je pred njim i Dž.D. izjavio: „da R. treba ići svom narodu“. Takođe, prije konkretnog događaja a prilikom lova za vrijeme pauze za ručak gdje je bilo 15-tak lovaca optuženi je po izjavama svjedoka optužbe izjavio „R. treba oćerati u Republiku srpsku“.Kada se sadržaj ovih izjava dovede u vezu sa izjavom optuženog datoj na sjednici nadzornog odbora lovačkog društva „S.“ V, jasno proizilazi da je optuženi počinio krivično djelo izazivanje narodnosne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti iz člana 163. stav 1. KZ FBiH

Izvedeni dokazi odbrane su neuvjerljivi, jer se u odlučnim činjenicama razlikuju pri čemu je prisutna njihovu nepreciznost i kontradiktornost. Naime saslušani svjedok H.A. između ostalog izjavio da je kompletan nadzorni odbor predložio isključenje isključenje O.R. , a svjedok Dž.E. je u svojoj izjavi, suprotno izjavi svjedoka Z.E. koji je potvrdio da je optuženi predlagao isključene O., tvrdio da je isključenje O. predložio predsjednik nadzornog odbora zbog čega se njihovi iskazi ne mogu prihvatiti kao pouzdani i uvjerljivi. Pored toga postoji osnovana sumnja u njihovu nepristrasnost, jer se najvećim dijelom ne sjećaju odlučnih činjenica u pogledu radnji za koje se optuženi tereti, što je po ocjeni suda sračunato na umanjenje krivične odgovornosti optuženog. Materijalni dokazi odbrane se takođe ne mogu prihvatiti kao dokazi kojima se utvrđuju bitne činjenice u ovom predmetu, jer se ne odnose na konkretni krivičnopravni događaj, već na druge okolnosti.

Odbrana, po ocjeni suda, pridaje veliki značaj materijalnom dokazu zapisniku sa sjednice nadzornog odbora Lovačkog društva „S.“ V od 26.01.2011.godine dovodeći isti u vezu sa izjavama svjedoka odbrane za koje tvrdi da su naveli identičan način vođenja zapisnika, postupka sa istim na kraju sjednice, potpisivanja istog. Sud nije dao značaj ovom materijalnom dokazu u onoj mjeri u kojoj je to uradila odbrana iz razloga što izvršenim uvidom, kako u izvod iz zapisnika sa sjednice Nadzornog odbora Lovačkog društva „S.“ V od 26.01.2011.g. tako i u zapisnik u rukopisu iz razloga što u zapisniku nije navoden sadržaj komentara članova nadzornog odbora već je u izvodu iz zapisnika kao dokazu tužilaštva na prvoj stranici navedeno da je se otvorila široka diskusija dok sadržaj te diskusije nije naveden u izvodu kao ni u zapisniku u rukopisu kao dokazu odbrane već je na četvrtoj stranici istog napisano da se nakon komentara i prijedloga prešlo na glasanje oko izricanja kazne dok sadržaj komentara nije unesen u zapisnik što jasno ukazuje da nisu osnovani navodi odbrane optuženog da je navedeni zapisnik objektivni dokaz jer u zapisnik nije uneseno ono što je sve rečeno na sjednici nadzornog odbora odnosno nije unesen sadržaj komentara, što direktno proističe iz konstatacije i u zapisniku koji je u rukopisu i izvodu zapisnika da se nakon komentara prešlo na glasanje odnosno da se otvorila široka diskusija.

Imajući naprijed navedeno u vidu, ovaj sud je van svake razumne sumnje stekao uvjerenje da je tužilaštvo dokazalo da se u radnjama optuženog od 26.01.2011. godine, stiču sva zakonska obilježja krivičnih djela za koje se optužnicom tereti.

Po ocjeni suda optuženi je navedena predmetna krivična djela učinio direktnim umišljajem jer je bio svjestan svojih djela i htio je njihovo izvršenje, a sud je utvrdio da je optuženi prilikom izvršenja krivičnih djela bio uračunljiv jer predočenim dokazima nije dovedena u sumnju mogućnost optuženog da shvati značaj svojih djela i da upravlja svojim postupcima u vrijeme izvršenja djela.

Odlučujući o vrsti i visini krivično pravne sankcije za optuženog sud je od olakšavajućih okolnosti cijenio da je optuženi neosuđivan, materijalne i porodične prilike optuženog, da je oženjen, otac petero djece, korektno vladanje optuženog u toku glavnog pretresa, dok sud od otežavajućih okolnosti na strani optuženog cijenio stepen društvene opasnosti krivičnih djela koje mu se stavljaju na teret i posljedice istih, cijeneći da je izazivanje narodnosne, rasne i vjerske mržnje, razdora ili netrpeljivosti, a u vezi sa povredom ravnopravnosti čovjeka i građanina po toj osnovi u BiH specifičan i osjetljiv problem koji može prouzrokovati duboke i nesagledive posljedice na odnose među konstitutivnim narodima i ostalim koji žive u FBiH.

Stoga sud cijeni da će se sa uvjetnom osudom kao mjerom upozorenja, i to sa utvrđenom jedinstvenom kaznom zatvora u trajanju od 1 /jedne/ godine i 5 /pet/ mjeseci i rokom provjere od jedne godine ostvariti svrha kažnjavanja predviđena članom 42. KZ FBiH, te postići potpuna kako posebna tako i generalna prevencija.

Na osnovu člana 202 stav 1 u vezi sa članom 199. stav 2. tačka g) ZKP FBiH sud je optuženog obavezao na plaćanje troškova postupka u vidu paušala iznos od 20,00 KM, čiju visinu je odmjerio imajući u vidu složenost i dužinu trajanja postupka i imovinsko stanje optuženog.

Na osnovu člana 212. stav 3. ZKP FBiH, sud je oštećenog O.R. sa imovinsko pravnim zahtjevom uputio na parnicu jer podaci krivičnog postupka ne pružaju pouzdanu osnovu za potpuno ni djelimično presuđenje.

PRAVNA POUKA:

Protiv ove presude dozvoljena je žalba Kantonalnom sudu Zenica u roku od 15 dana po prijemu iste, a žalba se podnosi ovom sudu u tri primjerka.

S U D I J A
Edib Kučuković